

Anthony Martial

Van Monaco naar Manchester United

50 of 80
miljoen

♦ Martial kostte 50 miljoen, maar als hij 25 doelpunten of 25 interlands of een nominatie voor de Gouden Bal behaalt, krijgt Monaco telkens 10 miljoen extra.

achtergrond.

Gelekte deals van Football Leaks bezorgen

FC Robin

Hij komt uit Portugal en niemand weet hoe hij eraan raakt, maar op gezette tijden publiceert hij, compleet mét kopie, geheime financiële voetbal-deals zoals transfers en contracten. Dat anders zo gesloten voetbalwereldje is *not amused*. 'Football Leaks is een criminele organisatie van hackers en moet worden uitgeroeid.'

HANS VANDEWEGHE

Onlangs publiceerden twee Vlaamse kranten een verhaal over de salarissen bij de grote voetbalclubs. Lovenswaardig werk, maar helaas klopte de conclusie niet helemaal. Het gemiddelde salaris voor kernspelers ligt bij de topclubs soms 50.000, soms 100.000 en bij één club zelfs 250.000 euro hoger dan berekend. Dat lag niet aan de journalisten, want die hadden zich terecht gebaseerd op de enige beschikbare cijfers, de jaarrekeningen die bij de Nationale Bank zijn neergelegd.

In de praktijk hanteren de clubs andere bedragen en hebben ze ook vaak ondoorzichtige structuren waarbinnen technieken van fiscale optimalisatie legio zijn. Dat is hoe Europa *wheelt en dealt* in sportzaken. Het is hier nog even wachten op de Amerikaanse openheid waarbij een week voor het begin van het seizoen in *USA Today* de salarissen tot op de dollar worden afgedrukt en de spelers-cao's vrijelijk op het internet raadpleegbaar zijn.

Maar sinds kort is er hoop: Football Leaks doet de vrijhandelszone Profvoetbal beven op haar grondvesten door om de haverklap gevoelige financiële info te publiceren. "We weten dat er iets ernstigs aan de hand is," zei een anonieme clubleider aan *The New York Times*, "maar wat we vooral weten, is dat niemand de volgende in de rij wil zijn om zijn deals in extenso op het net te vinden."

'John' eet Servisch

Doe de test en surf naar footballleaks-2015.wordpress.com. Zoek een document, contract, overeenkomst, maakt niet uit, iets wat je interesseert, en

► Football Leaks maakte onder meer de transfer-deal Van Anthony Martial naar Manchester United openbaar.

het voetbal kramp in de kuiten

Hood

probeer het te downloaden. Het eerste wat gebeurt, is de hel die losbreekt als je dat probeert. Deze week gingen er muziekjes af en wees een Franse stem ineens op malware die op onze laptop was geïnstalleerd. Vorige week was er een andere waarschuwing en sloeg de virussoftware ook alarm om uiteindelijk bij een pornosite uit te komen. Nog een andere keer was het een goksite. De eerste keer downloaden lukt vaak niet, bij een tweede poging lukt het wel. Inmiddels was de laptop wel degelijk met malware geïnfecteerd, maar Norton kon de zaak eenvoudig klaren.

—
‘Onze enige bedoeling is aan de kaak stellen hoe schimmige figuren via schimmige constructies zich verrijken op de rug van onze passie, voetbal’

‘JOHN’

INITIATIEFNEMER FOOTBALL LEAKS

De malware zou volgens Football Leaks geïnstalleerd zijn in opdracht van een grote spelersmakelaar. Een grote makelaar? Neen, dé grootste makelaar: zijn naam is Jorge Mendes en hij is mede-eigenaar van Doyen Sports, dat de betere spelers en clubs bedient en eigendomsbelangen heeft op spelers in voetbalploegen via het zogeheten Third Party Ownership (TPO). Dat is volgens de sportwetten strikt verboden, maar wordt nog steeds gedoogd via allerhande rare constructies.

Football Leaks bestaat nog maar sinds september 2015 en de initiatiefnemer is ene ‘John’. Hij zou in Portugal zijn geboren en vijf talen spreken – momenteel leert hij nog twee andere talen waaronder Russisch – en hij is onlangs door *Der Spiegel* en *The New York Times* geïnterviewd. Op een geheime locatie of per mail. Niet dat hij zo erg vreest voor zijn leven als de Amerikaanse klokkenluider Edward Snowden en

de mannen achter WikiLeaks, maar erg gerust is hij er toch niet op. “Sommige eigenaars van schimmige investeringsmaatschappijen zijn maffialeiders uit het Oostblok.”

Het meest recente interview was met *Der Spiegel* en vond ergens in Oost-Europa plaats, maar die expliciete vermelding en de verwijzing naar de Servische gerechten die de geïnterviewde en ‘John’ aten, zou best een dwaalspoor kunnen zijn. Spannend is het in elk geval wel, dat Football Leaks, en het staat vast dat het voetbalwereldje maar al te graag zou weten wie achter de simpele maar o zo effectieve Wordpress-site zit.

Op 9 maart postte Football Leaks een nogal cryptische rechtzetting: “De man in de pers heeft niets met ons te maken. Wij dreigen niemand af.” Ergens was verschenen dat Football Leaks in ruil voor geld bepaalde documenten niet zou publiceren: chantage dus, en strafbaar. De Portugese instanties hebben alvast niet gewacht en stelden een onderzoek in, na een klacht van Doyen Sports, de Portugese eigenaar Mendes en verschillende Portugese clubs. Dat John thuis is in het Portugese voetbal, is inmiddels duidelijk, dus die link is geen dwaalspoor en is zelfs de oorzaak van een beetje ruzie en veel verwijten heen en weer.

Clubs uit Lissabon wijzen naar een bron binnen Benfica. “Het is geen toeval”, zei de voorzitter van Sporting Lissabon, “dat de documenten met betrekking tot Benfica geen enkele nieuwswaarde hebben en de onthullingen alleen andere clubs betreffen.”

Matchfixing

Eerder dan onthullen hoeveel deze en gene speler verdient of heeft gekost bij aankoop, is het ‘John’ te doen om het aan de kaak stellen van schimmige deals. Zijn echte agenda is het TPO, geeft hij toe, en dan meer in het bijzonder de specialist in dat werk, Jorge Mendes. Dat doet vermoeden dat John zelf een oud-medewerker is van Mendes of een jurist die inzage kreeg in de documenten, of hulp krijgt van een mol binnen die organisaties. →

Gareth Bale

Van Tottenham naar Real Madrid

100,8 miljoen

◆ Real telde ruim 100 miljoen euro neer voor Bale, maar contractueel werd bepaald slechts over 91,6 miljoen euro te spreken, om het ego van Cristiano Ronaldo (94 miljoen) te sparen.

© PHOTONEWS

► ‘John’, de man achter Football Leaks, kreeg ook documenten over wereldtopper Gareth Bale doorgespeeld.

Eliaquim Mangala

Van Porto naar Manchester City

55 miljoen

◆ Ex-Standard-speler Mangala kostte 55 miljoen, en geen 42 zoals Porto en City meldden.

Third Party Ownership is een techniek waarbij makelaars spelers stallen, maar blijvend rechten uitoefenen op die spelers en daarbij de facto bepalen waar die hun kunsten zullen vertonen. "Die investeringsmaatschappijen spelen in een donkere wereld en maken het voetbal kapot. Ze zijn de directe weg naar conflicterende belangen, witwassers en zelfs matchfixing. We beschuldigen niemand, maar de aandeelhoudersstructuur van Doyen Sports is ideaal om geld wit te wassen." Aldus 'John' in een ander interview met de Duitse site *11Freunde*.

Het dichtst bij ons land dat Football Leaks kwam, behalve dan het onthullen van de transfer van Benfica naar Zenit van Axel Witsel, was in december met de gepubliceerde deal tussen FC Twente en Doyen Sports. De noodlijdende ex-club van Michel Preud'homme kreeg van Doyen 5 miljoen euro in ruil voor deelrechten op enkele spelers.

Bepaald gênant in de overeenkomst, die integraal te downloaden is samen met allerlei ander mailverkeer, is de extra bepaling dat in geval van niet-verkoop van die spelers, de club een vergoeding verschuldigd is aan Doyen Sports. Met andere woorden: het makelaarsbureau bepaalt het doen en laten en gaan en staan van een speler. Inmiddels is die praktijk door de FIFA – toch iets wat Sepp Blatter goed heeft gedaan – aan banden gelegd.

Opmerkelijke transfers

Ook Football Leaks werd aanvankelijk aan banden gelegd. Slimme jongens hadden uitgevlooid dat de documenten op een Russische server stonden en hadden de eigenaar van de server onder druk gezet om het zaakje af te sluiten. Inmiddels staan de 500 gigabyte aan documenten (eigen mededeling van Football Leaks) op verschillende Russische servers en zal zelfs het neutraliseren van 'John' niet het einde betekenen van de publicatiedrift. *Der Spiegel* was er tijdens hun lunch getuige van hoe van heinde en verre uit het voetbalwereldje documenten naar hem werden gemaild.

De Twente-affaire rimpelde al bij al niet te ver, en zeker niet tot in België. Ook het Belgische voetbal is een wereldje dat liever de financiële potjes gedekt houdt. Wel wereldnieuws was de transferdeal tussen Tottenham

en Real Madrid over Gareth Bale. Die bedroeg 100,8 miljoen euro, maar contractueel werd overeengekomen dat slechts over 91,6 miljoen euro zou worden gesproken. Duidelijk om Cristiano Ronaldo niet over de rooie te krijgen, want hij en zijn ego stonden erop de duurste te zijn met zijn 94 miljoen euro. Niet dus.

'Ik slaap slecht en nooit langer dan twee nachten op dezelfde plek. Ik weet dat ze met privédetectives naar mij op jacht zijn'

'JOHN'

INITIATIEFNER FOOTBALL LEAKS

Ook interessant was de deal tussen Manchester United en AS Monaco voor de aankoop van Anthony Martial. Die kostte 50 miljoen, maar als hij 25 doelpunten scoort of 25 interlands haalt of genomineerd wordt voor de Gouden Bal, wordt per verwezenlijking telkens 10 miljoen achterna gestort.

Ex-Standard-speler Eliaquim Mangala was een beetje Bale, maar het blijft raden naar het waarom. Hij kostte in het echt 55 miljoen toen hij in 2014 van FC Porto naar Manchester City ging, en geen 42, zoals gemeld. Hij speelde dit seizoen al welgeteld één wedstrijd. Bij zijn verkoop bleek dat hij voor 45 procent eigendom was van Doyen Sports en nog een ander marketingbureau.

Mesut Özil kreeg ook een aparte bepaling in zijn transferovereenkomst toen hij van Real naar Arsenal ging. Real heeft het recht van eerste weigering als hij ooit weer in Spanje wil komen voetballen.

Van Cristiano Ronaldo is nog geen arbeidsovereenkomst te vinden op Football Leaks, jammer. We moeten het doen met

sponsoringdeals. Van een Saudische mobiele netwerkoperator kreeg CR7 1,1 miljoen euro per jaar om zijn gezicht en naam uit te lenen, inclusief foto- en videoshoot. Een andere onlangs geposte deal was er eentje uit 2013 tussen Cristiano Ronaldo en Jacob and Co, een high-end Zwitsers horlogemaker. Om vijf gratis horloges te dragen, kreeg Ronaldo zo'n 400.000 euro per jaar. Het was niet duidelijk of de vijf horloges uit de goedkopere Jacobs and Co-collecties van 5.000 euro kwamen, dan wel of het om de duurder Crystal Tourbillon van 650.000 euro ging.

Criminele organisatie

Inmiddels heeft Football Leaks in zijn zeven maanden in cyberspace de voetbalwereld een ferme kramp in de kuit bezorgd. Er zijn veel meer tegenstanders dan medestanders van de site, wat doet vrezen dat het straks over is met het feest. De zaakwaarnemers, de clubbestuurders, de makelaars al of niet met offshorebedrijven, de handelaars in portretrechten en in mensen: geen van allen heeft belang bij de openheid die 'John' predikt. De Portugese politie spreekt inmiddels zelfs van een internationale criminele organisatie, maar tast in het duister.

"Hoezo, crimineel?" zegt 'John'. "Ze beschuldigden er ons van op 6 oktober te hebben ingebroken in hun computer. Wij breken niet in, wij hacken niks. Het bewijs: we hebben ook documenten in de Twente-zaak van na 6 oktober gepubliceerd. Onze enige bedoeling is aan de kaak stellen hoe schimmige figuren via schimmige constructies zich verrijken op de rug van onze passie, voetbal."

De vakbonden daarentegen vinden het een interessante evolutie. Theo van Seggelen van de FIFPro kon vorige maand in het Nederlandse magazine *Voetbal International* zijn goedkeuring niet verbergen. "Ik ben een groot voorstander van transparantie. Over de manier waarop dit uitkomt, heb ik geen slapeloze nachten."

'John' heeft die wel, zo meldde hij in zijn laatste interview. "Ik slaap slecht en nooit langer dan twee nachten op dezelfde plek. Ik weet dat ze privédetectives hebben ingehuurd en naar mij op jacht zijn."

De initiatiefnemer van Football Leaks mag dan een onmiskenbare zin voor drama hebben en misschien zelfs een beetje aandacht zoeken, wat hij publiceert op zijn Wordpress-site, is echt en explosief.

